Motion

1981/82:2546

Erik Hovhammar m. fl.

Förslag till slutlig reglering av statsbudgeten för budgetåret 1982/83, m. m. (kompletteringsproposition) (prop. 1981/82:150)

Arbetslösheten måste bekämpas på bred front. Ambitionen kan inte begränsas till full sysselsättning. Målet för 1980-talets moderata politik är full produktiv sysselsättning.

Tillgången på arbete för medborgarna är beroende av aktiviteten i vår ekonomi. Snabb ekonomisk tillväxt leder till efterfrågan på arbetskraft, låg tillväxt till motsatsen. Dessa villkor gäller i synnerhet för de stora grupper ungdomar som varje år kommer ut på arbetsmarknaden.

Åtgärder mot ungdomsarbetslösheten

Under senare år har omfattande insatser gjorts för att minska ungdomsarbetslösheten:

1. Skolan har ålagts ansvar för alla ungdomar upp till 18 år,
2. Gymnasieskolan har byggts ut till att omfatta hela kullen 16-åringar,
3. Kortkurser inom gymnasieskolans ram har inrättats,
4. Försöken med s. k. varvad utbildning har vidgats,
5. 10 000 årselevplatser har inrättats på yrkesinriktade linjer,
6. Åldersgränsen för AMU-utbildning har sänkts,
7. AMS och SÖ har fått möjligheter att köpa utbildning ute i företagen,
8. Nyrekryteringsbidrag för anställning av ungdomar har införts,
9. Praktikplatser för ungdom i myndigheter och verk har tillkommit,
10. Möjligheterna till lärlingsutbildning ute i enskilda företag har förstärkts,
11. Ungdomsplatser har inrättats för att ge sysselsättning åt arbetslös ungdom,
12. Rikslinjer för en ungdomsgaranti, där alla ungdomar under 21 år erbjuds arbete, praktik eller utbildning har lagts fast av riksdagen,
13. Möjligheter för kommuner och landsting att skapa arbete för ungdom i s. k. samhällstjänst har öppnats av riksdagen.

Trots de omfattande åtgärder som vidtagits, ligger ungdomsarbetslösheten enligt vår uppfattning fortfarande alltför högt. För åldersgruppen upp till 20 år uppgick den relativa arbetslösheten i mars månad till 9 %. Samtidigt var 20 000 ungdomar i denna åldersgrupp sysselsatta i beredskapsarbete och 3 300 ungdomar i åldern 18—19 år i arbetsmarknadsutbildning.

Nyckeln till en förbättrad arbetsmarknad för ungdom ligger i en ekonomisk politik som får fart på svensk industri och skapar förutsättningar för våra företag att investera och expandera. Därigenom ökar den totala efterfrågan på arbetskraft, och företagens möjlighet att anställa unga människor växer. Men även när det gäller ungdomens möjligheter att ta sig in på arbetsmarknaden har såväl riksdagen som arbetsmarknadens parter ett stort ansvar. Förslag till åtgärder för att underlätta ungdomens möjligheter att vinna inträde på arbetsmarknaden har vi tidigare utvecklat i motion 1981/82:2018. Trots de omfattande åtgärder som under senare år vidtagits ligger dock ungdomsarbetslösheten fortfarande alltför högt. Det är viktigt att återigen slå fast det ansvar arbetsmarknadens parter har när det gäller att förändra relationerna i ingångslöner mellan yngre och äldre mer erfaren arbetskraft.

De av regeringen i kompletteringspropositionen föreslagna insatserna för en förlängning av de s. k. ungdomsplatserna under kommande budgetår ligger i linje med moderata samlingspartiets politik. Ungdomsplatserna, såväl som yrkesintroduktion och vårriksdagens beslut angående ungdomar upp till 21 år, bör enligt vår uppfattning utgöra huvudlinjerna i 1980-talets strategi för att förbättra sysselsättningsläget för ungdomar. Vi vill dock understryka vikten av att regeringen så snart som möjligt lägger fram det av riksdagen beställda åtgärdspaketet. För att alla ungdomar upp till 21 år så snart som möjligt skall kunna omfattas av riksdagens beslut bör regeringen före vårriksdagens avslutande presentera huvudlinjerna i det tänkta programmet. Vi vill här också peka på vikten av samordning och effektivisering av insatserna för ungdom och anser i likhet med arbetsmarknadsministern att ungdomsplatserna i fortsättningen bör handhas av skolan. Vi förutsätter dock att man i det kommande regeringsförslaget angående ungdomarna på bredare bas tar ställning till förenklingar, effektiviseringar och insatser för ökad samordning för att få största möjliga effekt i kampen mot ungdomsarbetslösheten.

Hemställan

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

1. att riksdagen begär att regeringen före vårriksdagens avslutande presenterar huvudlinjerna i det av riksdagen under våren beställda åtgärdspaketet för ungdom upp till 21 år,
2. att riksdagen hos regeringen hemställer att åtgärdspaketet skall innehålla förslag till förenklingar, effektiviseringar och ökad samordning för att åstadkomma största möjliga effekt i kampen mot ungdomsarbetslösheten.

Stockholm den 13 maj 1982

ERIK HOVHAMMAR (m)
BENGT WITTBOM (m) ALF WENNERFORS (m)
SONJA REMBO (m) ANDERS HÖGMARK (m)
PER WESTERBERG (m) STEN SVENSSON (m)

LiberTryck Stockholm 1982